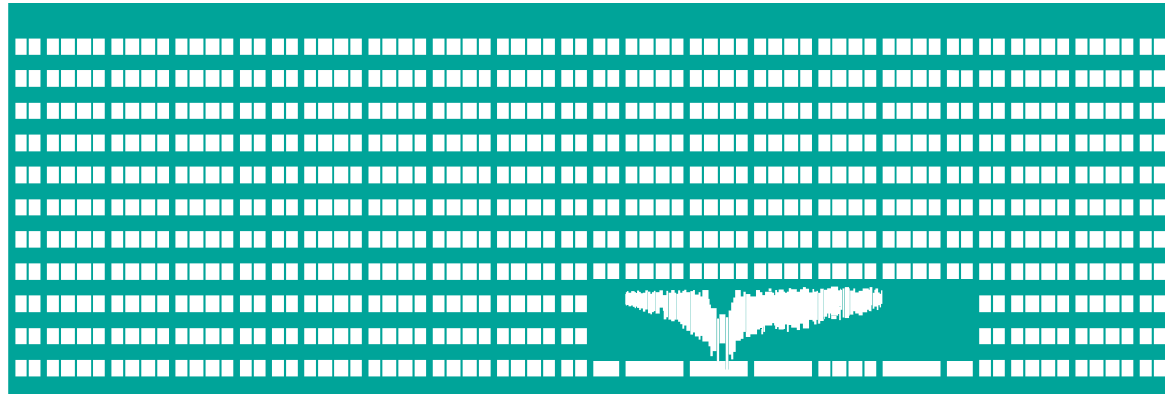

VLSM

Statické směrování

Počítačové sítě
5. cvičení

Speciální IP adresy

- Libovolná z adres lokální stanice (viz bind())
0.0.0.0
- Univerzální broadcast (oběžník)
255.255.255.255
- Privátní rozsahy IP adres (nešíří se do Internetu)
10.0.0.0/8
172.16.0.0/16 - 172.31.0.0/16
192.168.0.0/16
100.64.0.0/10 (CGN)
- Lokální smyčka
127.0.0.1

Speciální IP adresy

- Link-Local (lokální segment „zero config“):
169.254.0.0/16
- Rezervované adresy (nesmí být přiřazeny stanicím)
  - **Adresa sítě**
    - v části určené pro adresu stanice samé 0b
  - **Broadcast** na síti
    - v části určené pro adresu stanice samé 1b
- Pozn: Masky podsítě často hraje rozhodující roli v tom, zda jde o rezervovanou adresu,

Přidělený prefix (v CIDR)

- Dnes již nejsou přidělovány třídní adresy, ale prefix např.:
100.75.50.64/28 (255.255.255.240)
- Bity prefixu, určené pro adresu „stanice“ lze dále rozdělit mezi adresy podsítí a stanic

- Požadovanou max. délkou prefixu lze spočítat jako:
 $32 - (\text{bitů\_na\_podsítě} + \text{bitů\_na\_stanice})$

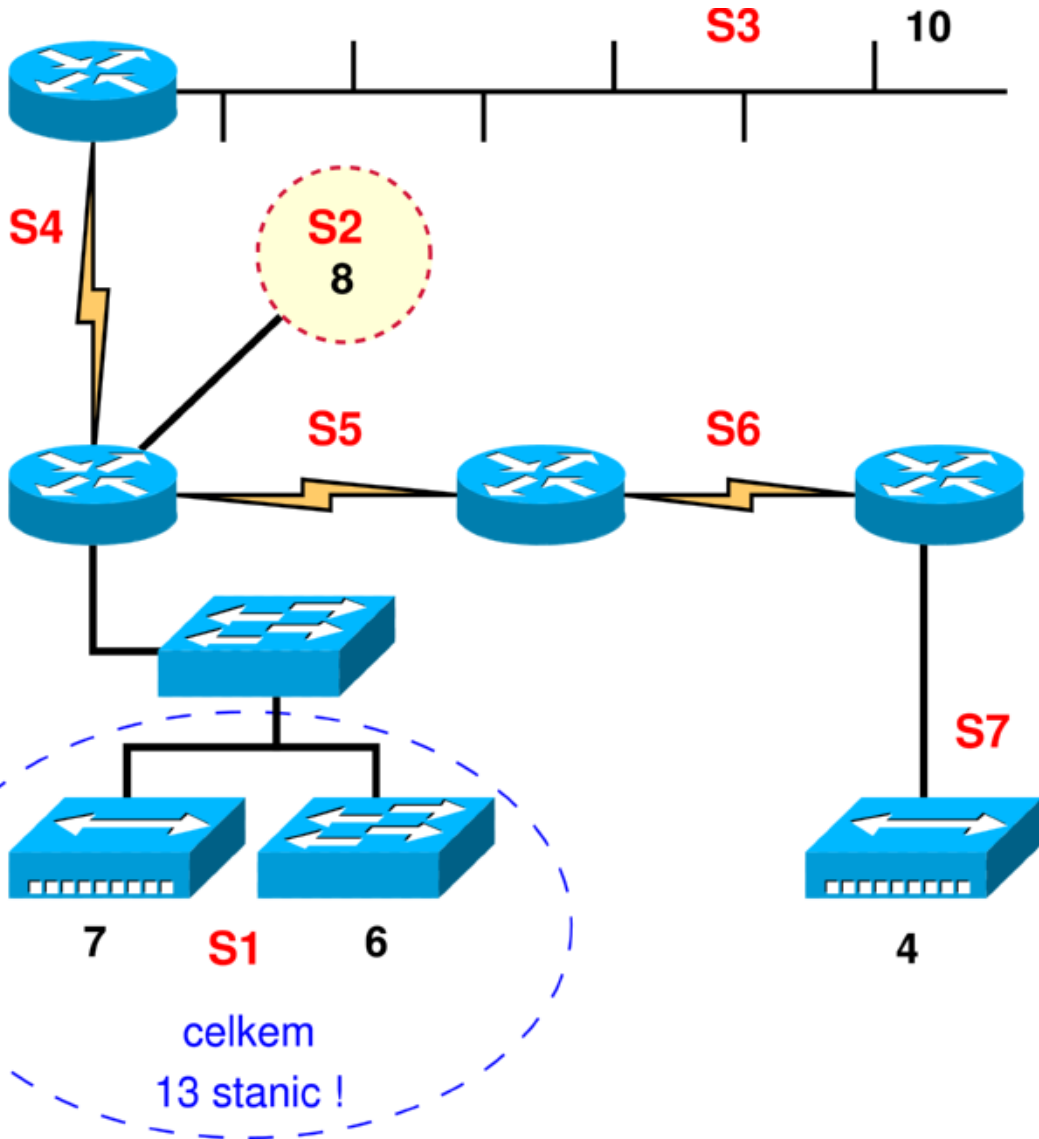
Maximální počty stanic a podsítí

stanic + rozhraní směrovačů	segmentů	nejbližší mocnina 2	potřeba bitů
-	2	2	1
2	4	4	2
6	8	8	3
14	16	16	4
30	32	32	5
62	64	64	6
126	128	128	7
254	256	256	8
510	512	512	9

Adresní plán WAN

1. Určíme buď pevnou délkou masky v celé síti, nebo různé délky pro jednotlivé segmenty dle potřeby (VLSM)
  2. Stanovíme adresy podsítí pro jednotlivé segmenty
  3. Adresujeme všechna rozhraní směrovačů (včetně spojů bod-bod) a veškeré stanice
  4. Vyznačíme broadcast adresy na všech podsítích
- Pozn: Používáme-li k oadresování více přidělených adres, musí jejich podsítě tvořit souvislé oblasti

Rozdělení přiděleného prefixu (i)

Přiděleno:
100.75.50.0/24

Rozdělení přiděleného prefixu (i)

- Prefix 100.75.50.0/24
- u VLSM začneme od největší podsítě (S1)
  - 13 stanic + 1 rozhraní routeru
  - 14 + 2 (vyhrazené) ($\leq 2^4$) (4 bity na adresy)
  - Síti S1 přiřadíme nejmenší možný prefix (0000 XXXX)

Segment	Prefix	Podsít'	Použitelné adresy	Broadcast
S1	100.75.50. 0000XXXX	100.75.50.0/28	100.75.50.1- 100.75.50.14	100.75.50.15

Rozdělení přiděleného prefixu (ii)

- Pokračujeme další největší podsítí (S3)
  - 10 stanic + 1 rozhraní
  - 11 + 2 (vyhrazené) ($\leq 2^4$) (4 bity na adresy)
  - Síti S3 přiřadíme následující prefix (0001 XXXX)

Segment	Prefix	Podsít'	Použitelné adresy	Broadcast
S1	100.75.50. 0000XXXX	100.75.50.0/28	100.75.50.1- 100.75.50.14	100.75.50.15
S3	100.75.50. 0001XXXX	100.75.50.16/28	100.75.50.17- 100.75.50.30	100.75.50.31

Rozdělení přiděleného prefixu (iii)

- Pokračujeme další podsítí (S2)
  - 8 stanic + 1 rozhraní
  - 9 + 2 (vyhrazené) ($\leq 2^4$) (4 bity na adresy)
  - Síti S2 přiřadíme další prefix (0010 XXXX)

Segment	Prefix	Podsít'	Použitelné adresy	Broadcast
S1	100.75.50. 0000XXXX	100.75.50.0/28	100.75.50.1- 100.75.50.14	100.75.50.15
S3	100.75.50. 0001XXXX	100.75.50.16/28	100.75.50.17- 100.75.50.30	100.75.50.31
S2	100.75.50. 0010XXXX	100.75.50.32/28	100.75.50.33 - 100.75.50.46	100.75.50.47

Rozdělení přiděleného prefixu (iv)

- Pokračujeme další podsítí (S7)
  - 4 stanice + 1 rozhraní
  - 5 + 2 (vyhrazené) ($\leq 2^3$) (3 bity pro adresy)
  - Síti S7 přiřadíme další prefix (00110XXX)

Segment	Prefix	Podsít'	Použitelné adresy	Broadcast
S1	100.75.50. 0000XXXX	100.75.50.0/28	100.75.50.1- 100.75.50.14	100.75.50.15
S3	100.75.50. 0001XXXX	100.75.50.16/28	100.75.50.17- 100.75.50.30	100.75.50.31
S2	100.75.50. 0010XXXX	100.75.50.32/28	100.75.50.33 - 100.75.50.46	100.75.50.47
S7	100.75.50. 00110XXX	100.75.50.48/29	100.75.50.49- 100.75.50.54	100.75.50.55

- Podsít' (S4)
  - 2 rozhraní
  - 2 + 2 (vyhrazené) ($\leq 2^2$) (2 bity pro adresy)
  - Síti S4 přiřadíme další prefix (0011 1XXX)

Segment	Prefix	Podsít'	Použitelné adresy	Broadcast
S1	100.75.50. 0000XXXX	100.75.50.0/28	100.75.50.1- 100.75.50.14	100.75.50.15
S3	100.75.50. 0001XXXX	100.75.50.16/28	100.75.50.17- 100.75.50.30	100.75.50.31
S2	100.75.50. 0010XXXX	100.75.50.32/28	100.75.50.33 - 100.75.50.46	100.75.50.47
S7	100.75.50. 00110XXX	100.75.50.48/29	100.75.50.49- 100.75.50.54	100.75.50.55
S4	100.75.50. 001110XX	100.75.50.56/30	100.75.50.57- 100.75.50.58	100.75.50.59

- Podsít' (S5)
  - 2 rozhraní
  - 2 + 2 (vyhrazené) ($\leq 2^2$) (2 bity pro adresy)
  - Síti S5 přiřadíme další prefix (0011 11XX)

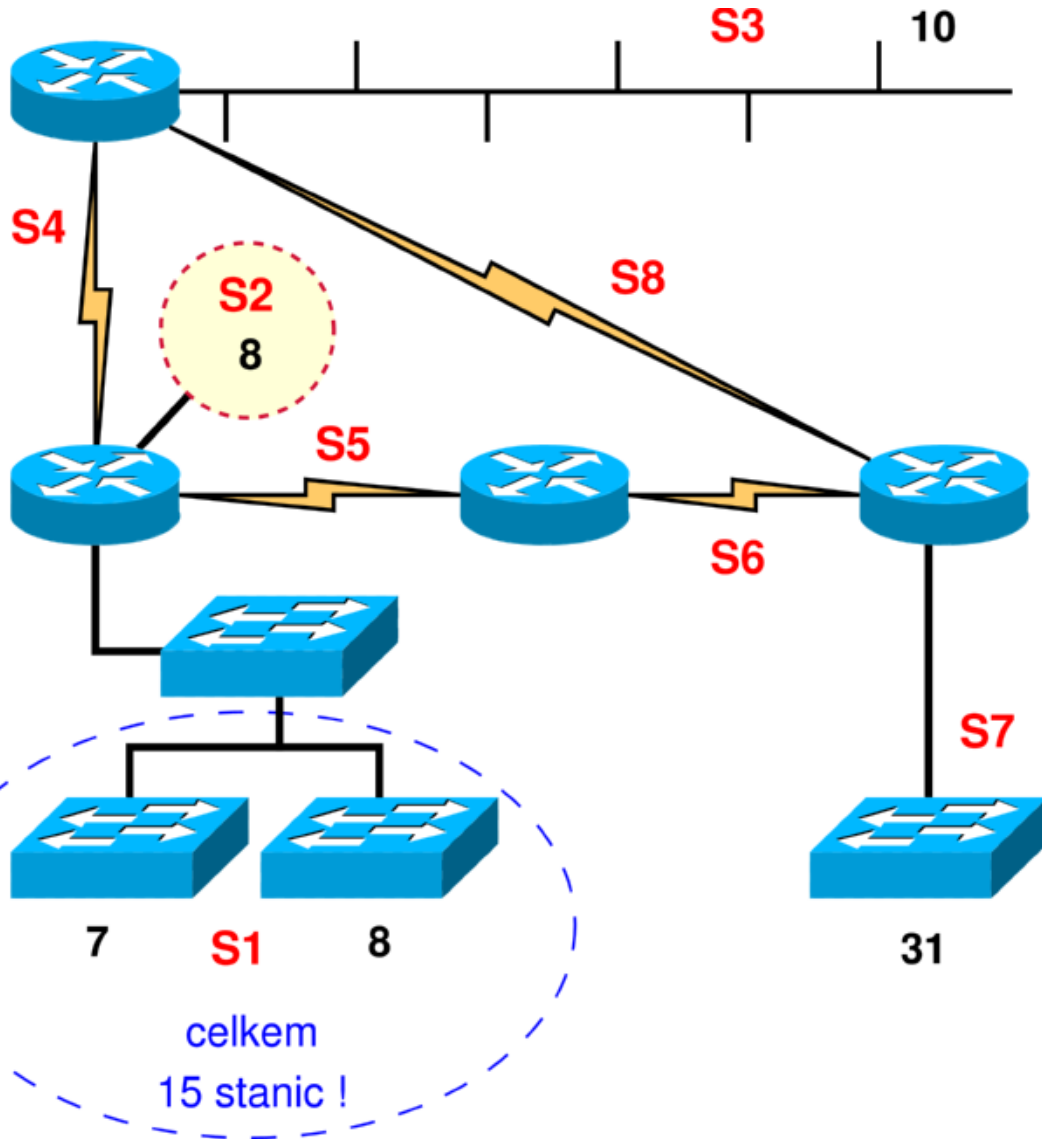
Segment	Prefix	Podsít'	Použitelné adresy	Broadcast
S1	100.75.50. 0000XXXX	100.75.50.0/28	100.75.50.1- 100.75.50.14	100.75.50.15
S3	100.75.50. 0001XXXX	100.75.50.16/28	100.75.50.17- 100.75.50.30	100.75.50.31
S2	100.75.50. 0010XXXX	100.75.50.32/28	100.75.50.33 - 100.75.50.46	100.75.50.47
S7	100.75.50. 00110XXX	100.75.50.48/29	100.75.50.49- 100.75.50.54	100.75.50.55
S4	100.75.50. 001110XX	100.75.50.56/30	100.75.50.57- 100.75.50.58	100.75.50.59
S5	100.75.50 001111XX	100.75.50.60/30	100.75.50.61- 100.75.50.62	100.75.50.63

- **Podsít' (S6)**

- 2 + 2 (vyhrazené) ($\leq 2^2$) (2 bity pro adresy)
- Síti S6 přiřadíme další prefix (0100 00XX)

Segment	Prefix	Podsít'	Použitelné adresy	Broadcast
S1	100.75.50. 0000XXXX	100.75.50.0/28	100.75.50.1- 100.75.50.14	100.75.50.15
S3	100.75.50. 0001XXXX	100.75.50.16/28	100.75.50.17- 100.75.50.30	100.75.50.31
S2	100.75.50. 0010XXXX	100.75.50.32/28	100.75.50.33 - 100.75.50.46	100.75.50.47
S7	100.75.50. 00110XXX	100.75.50.48/29	100.75.50.49- 100.75.50.54	100.75.50.55
S4	100.75.50. 001110XX	100.75.50.56/30	100.75.50.57- 100.75.50.58	100.75.50.59
S5	100.75.50 001111XX	100.75.50.60/30	100.75.50.61- 100.75.50.62	100.75.50.63
S6	100.75.50. 010000XX	100.75.50.64/30	100.75.50.65- 100.75.50.66	100.75.50.67

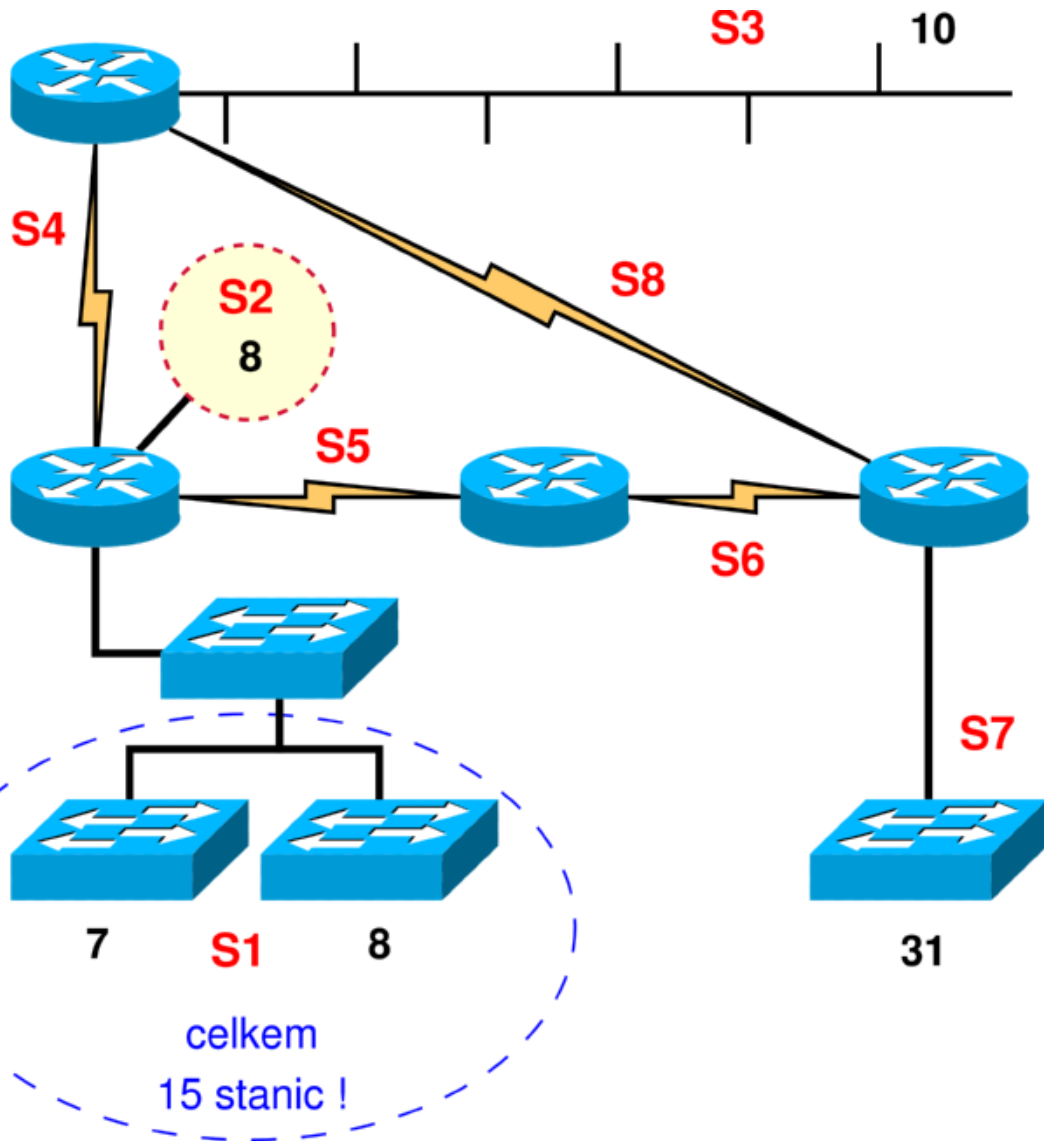
Rozdělení přiděleného prefixu (iii)

- Síť z příkladu 2 se rozrostla o nové stanice, byl přidán záložní spoj S8.
- Opakovače byly nahrazeny přepínači (bez využití VLANů)

Rozdělení přiděleného prefixu (iii)

- Segment S7 nyní $31 + 2$ ($\leq 2^6$) (6 bitů na adresy) .00XXXXXX

Segment	Prefix	Podsít'	Použitelné adresy	Broadcast
S7	100.75.50. 00XXXXXX	100.75.50.0/26	100.75.50.1- 100.75.50.62	100.75.50.63
S1	100.75.50. 010XXXXX	100.75.50.64/27	100.75.50.65- 100.75.50.94	100.75.50.95
S3	100.75.50. 0110XXXX	100.75.50.96/28	100.75.50.97 - 100.75.50.110	100.75.50.111
S2	100.75.50. 0111XXXX	100.75.50.112/28	100.75.50.113- 100.75.50.126	100.75.50.127
S8	100.75.50. 100000XX	100.75.50.128/30	100.75.50.129- 100.75.50.130	100.75.50.131
S4	100.75.50. 100001XX	100.75.50.132/30	100.75.50.133- 100.75.50.134	100.75.50.135
S5	100.75.50. 100010XX	100.75.50.136/30	100.75.50.137- 100.75.50.138	100.75.50.139
S6	100.75.50. 100011XX	100.75.50.140/30	100.75.50.141- 100.75.50.142	100.75.50.143

Ukázka příkazů IOS pro router

- Privilegovaný režim [*router#*]
  - **show interface FastEthernet 0/1** - zobrazí stav daného rozhraní
  - **show ip route** - ukáže obsah směrovacích tabulek
  - **debug ip rip packet** - spustí výpis debug informací
- Konfigurační režim [*router(config)#*]
  - **hostname nazev_zarizeni** - nastaví název směrovače
  - **interface FastEthernet 0/2** - přepnutí do konfigurace rozhraní
    - **ip address a.a.a.a s.s.s.s** - nastaví ip adresu a masku na konkrétním rozhraní
    - **no shutdown** - povolení provozu na rozhraní
  - **router rip** - přepne do módu, pro konfiguraci směrovacího protokolu RIP

Statické směrování - rozhraní

- Nastavení rozhraní směrovače
  - (config)# **interface** <typ> <označení>
    - **typ** - druh rozhraní, např.: serial, ethernet, vlan FastEthernet, GigabitEthernet, ...
    - **označení** - číslo rozhraní daného typu (liší se podle typu směrovače), např.: 0, 1, 0/0, 0/1, 1/0, 1/1, 0/0/1
  - (config-if)# **ip address** <adresa> <maska>
  - (config-if)# **clock rate** <rychlost-bps>
    - pouze u DCE na sériové lince
  - (config-if)# **no shutdown**
- Nastavení výchozí brány na PC
  - route add default gw <brána>

Přepínaný modul ve směrovači

Modul ve směrovači poskytující více (typicky 4/8) přepínané porty Ethernetu (fast, gig. ethernet)

- Konfigurace se provádí přes VLAN
  - (config)# **interface** gi0/1/0
  - (config-if)# **switchport mode access**
    - (config-if)# **switchport access vlan** 123
    - (config-if)# **no shutdown**
- Vzniklé virtuální rozhraní pro VLAN se konfiguruje jako běžné rozhraní
  - (config)# **interface vlan** 123
  - (config-if)# **ip/ipv6 address** ...
- Stav lze ověřit klasicky
  - # **show ip interface brief**
  - # **show interface vlan** 123

Statické směrování

- Nastavení statické cesty (konfigurační režim)
  - (config)# **ip route** <*sít'*> <*maska*> <*brána*>
    - **sít'** - adresa sítě, přidávané do směrovací tabulky
    - **maska** - dekadická maska sítě
    - **brána** - ip adresa dalšího routeru v cestě
  - Implicitní (default) cesta se zadává pomocí sítě **0.0.0.0/0**
- Výpis směrovací tabulky (privilegovaný režim)
  - # **show ip route** [<*sít'*>]
- Výpis celé konfigurace zařízení
  - # **show running-config**

Statické směrování

1. Propojte ve skupinkách 3 směrovače do trojúhelníku
2. Ke každému směrovači připojte PC
3. Podle plánku nastavte IP adresy (na PC i výchozí bránu)
4. Na směrovačích nastavte statické cesty do sítí, které nejsou přímo připojeny
5. Otestujte konektivitu (z PC zkuste **ping** na **VŠECHNY** adresy v plánku)

Statické směrování

